

APSTIPRINĀTS

ar Krāslavas novada pašvaldības domes

2024. gada 29. augusta sēdes lēmumu Nr. 830

(protokols Nr.10, 5.§)

BIBLIOTĒKAS

ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

2024.– 2027.gadam

Krāslava

2024

SATURS

IEVADS	2
1. INFORMATĪVĀ DAĻA	4
1.1. Bibliotēkas darbības pilnvarojums, uzdevumi.....	4
1.2. Pašreizējās situācijas raksturojums	5
1.2.1. Bibliotēkas pārvaldības modelis un organizatoriskā struktūra ...	5
Krāslavas novada bibliotēkas struktūra	8
1.2.2. Bibliotēkas personāls un kompetences.....	9
1.2.3. Darbību raksturojošo rādītāju analīze.....	10
1.2.4. Infrastruktūra, IT nodrošinājums.....	12
1.2.5. Bibliotēkas pakalpojumi un attīstība.....	15
1.2.6. Bibliotēkas darbības finansiālais nodrošinājums	18
1.2.7. Krājums un citi informācijas resursi.....	20
1.2.8. Novadpētniecības darbs.....	22
1.2.9. Publicitāte.....	24
1.2.10. Bibliotēkas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu apkopojums.....	25
2. STRATĒGISKĀ DAĻA.....	28
2.1. Rīcības plāns.....	pielikumā

IEVADS

Krāslavas novada pašvaldības Krāslavas novada bibliotēkas (tālāk tekstā Bibliotēka) attīstības stratēģija 2024.-2027. gadam ir vidējā termiņa plānošanas dokuments, kura mērķis ir noteikt Bibliotēkas un tās struktūrvienību darbības principus un nākamo četru gadu Bibliotēkas attīstības virzienus.

Dokumentā analizēta esošā situācija, izvērtējot iekšējos un ārējos faktoros, Bibliotēkas darbības pilnvarojums un organizatoriskais modelis. Definēta Bibliotēkas misija, vīzija un darbības mērķi, noteikti uzdevumi to sasniegšanai.

Bibliotēkas attīstības stratēģijas izstrādes nepieciešamību pamato vairāki faktori. Pirmkārt, pēc administratīvi teritoriālās reformas mainījās novada teritorija un pārvaldības modelis. Otrkārt, ar 2023. gada 1. jūliju tika reorganizēta Krāslavas novada pašvaldības iestāde "Krāslavas novada centrālā bibliotēka", nomainot nosaukumu uz "Krāslavas novada bibliotēka" un pievienojot pagastu pārvalžu un pašvaldības struktūrvienības (pagastu bibliotēkas) un Dagdas pilsētas un pagastu apvienības iestādi "Dagdas bibliotēka". Treškārt, Krāslavas novada bibliotēka no 2024. gada 1. jūlija ir Krāslavas novada Kultūras un tūrisma pārvaldes (tālāk tekstā Pārvalde) struktūrvienība (Krāslavas novada pašvaldības Domes 2023.gada 30.marta lēmums (Nr.321) 4.§) "Par kultūras un tūrisma pārvaldes izveidošanu").

Bibliotēkas attīstības stratēģija izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kas regulē attīstības plānošanas dokumentu izstrādi, kā arī nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa spēkā esošajiem attīstības plānošanas dokumentiem (Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija 2030); Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.-2027.gadam "Kultūrvalsts"; ANO ilgtspējīgas attīstības programma 2030.gadam; Krāslavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030; Starptautiskās bibliotēku asociācijas un institūciju federācijas (IFLA) Ziņojums par attīstības tendencēm (2019); u.c.)

Bibliotēkas attīstības stratēģija ir nozīmīgs plānošanas dokuments, kas veido vienotu redzējumu par Bibliotēkas tālāko darbību un veicamajiem uzdevumiem.

Attīstības stratēģija sastāv no šādām daļām:

1. Informatīva daļa, ietver sevī pašreizējās situācijas raksturojumu: Bibliotēkas darbības pilnvarojumu un darbības jomas; organizatorisko modeli; iekšējās un ārējās vides ietekmi uz bibliotēkas mērķu sasniegšanu; iepriekšējā perioda darbības raksturojošo rādītāju analīzi; resursu un personāla raksturojumu.

2. Stratēģiskajā daļā ir noteikta vīzija, veikta Bibliotēkas stipro un vājo pušu analīze, tiek definēti attīstības mērķi un uzdevumi to sasniegšanai turpmākajā plānošanas periodā.

3. Rīcības plānā, noteikti bibliotēkas attīstības galvenie uzdevumi, sasniedzamie rezultāti un nepieciešamie finanšu un citi resursi.

4. Bibliotēkas krājuma komplektēšanas koncepcija. Šajā daļā noteiktas Bibliotēkas prioritātes un darba virzieni attiecībā uz krājuma jaunieguvumu komplektēšanu, agrāk izdoto iespaiddarbu piekomplektēšanu, kā arī novecojušu un nolietotu informācijas nesēju izslēgšanu no krājuma.

1. INFORMATĪVĀ DAĻA

1.1. Bibliotēkas darbības pilnvarojums, uzdevumi

Krāslavas novada bibliotēka ir Krāslavas novada pašvaldības dibināta un Krāslavas novada Kultūras un tūrisma pārvaldes pakļautībā esoša pastarpinātās pārvaldes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā ar Nr. BLB 1222 (26.04.2004.) un veic pasaules kultūras mantojuma – iespaiddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Krāslavas novadā, pamatojoties uz Bibliotēku likuma 12.panta nosacījumiem.

Savā darbībā bibliotēka ievēro Latvijas Republikas Satversmi, Latvijas Republikas likumus, tai skaitā Bibliotēku likumu, likumu „Par pašvaldībām”, Latvijas Republikas Ministru kabineta lēmumus un noteikumus, novada pašvaldības domes lēmumus un rīkojumus, kā arī šo normatīvo aktu grozījumus, labojumus un papildinājumus.

Krāslavas novada bibliotēkas galvenais darbības pamats ir 2023.gada 22.jūnija Krāslavas novada pašvaldības domes apstiprinātais nolikums (protokols Nr.7, 11.§ 11.1.p.), kas nosaka novada bibliotēkas funkcijas un uzdevumus.

Saskaņā ar Bibliotēkas nolikumu Krāslavas novada bibliotēkas uzdevumi ir:

- Attīstīt bibliotēku par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošināt operatīvus un kvalitatīvus sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā;
- Sniegt visiem apmeklētājiem bezmaksas bibliotekāros, bibliogrāfiskos un uzziņu informatīvos pakalpojumus, lai apmierinātu iedzīvotāju garīgās, radošās, izglītības, profesionālās un brīvā laika pavadīšanas vajadzības un intereses.
- Komplektēt bibliotēkas krājumu, veikt jaunieguvumu bibliotekāro apstrādi, nodrošināt iespaiddarbu un citu materiālo vērtību uzskaiti, saglabāšanu un norakstīšanu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām un bibliotēkas krājuma komplektēšanas un attīstības koncepcijai, koordinēt novada bibliotēku krājuma komplektēšanu.
- Rūpēties par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju ieviešanu un attīstību bibliotēkā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem bezmaksas pieeju internetam un vispārpieejamiem elektroniskās informācijas resursiem. Datoru un interneta izmantošanas kārtību nosaka bibliotēkas lietošanas noteikumi.
- Veidot bibliotēkas elektronisko katalogu un datu bāzes, veikt bibliogrāfisko uzziņu un informācijas darbu, nodrošināt savu krājumu,

datu un informācijas sistēmu pieejamību ikvienam lietotājam, papildināt ar saturu bibliotēkas mājas lapu;

- Nodrošināt valsts un pašvaldību institūciju sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību;
- Organizēt bibliotēkas, literatūras un lasīšanu popularizējošus pasākumus;
- Organizēt bibliotēkas darbinieku tālākizglītības un apmācību pasākumus;
- Veikt bibliotēkas darba procesus atbilstoši bibliotēku nozares nacionālo standartu prasībām.
- Sadarboties ar citām republikas bibliotēkām dokumentu un informācijas apmaiņā, iekļauties Starpbibliotēku abonementu sistēmā.
- Veikt citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.
- Novada bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas ir:
  - Koordinēt Krāslavas novada publisko un skolu bibliotēku darbību;
  - Apkopot un analizēt Krāslavas novada publisko un skolu bibliotēku darba profesionālo un statistisko informāciju. Nodrošināt bibliotēku statistiskās informācijas savlaicīgu ievietošanu Latvijas digitālajā Kultūras kartē un atskaišu iesniegšanu Latvijas Nacionālajai bibliotēkai un Kultūras ministrijai;
  - Koordinēt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ieviešanu, bibliotēku informācijas sistēmas darbību reģionā, veidot Krāslavas novada bibliotēku elektroniskās datu bāzes un kopkatalogu;
  - Veikt bibliotēku darba pamatprasību pārraudzību, sniegt metodisku un konsultatīvu palīdzību reģiona bibliotēkām, vākt, apkopot un analizēt informāciju par to darbu, popularizēt labāko bibliotēku darba pieredzi;
  - Veikt Krāslavas novada publisko bibliotēku darba tehnoloģijas pamatprasību pārraudzību, sniegt tām nepieciešamo profesionālo un konsultatīvo palīdzību (semināru, kursu, pieredzes apgūšanas pasākumu organizēšanā, bibliotēku

1.2 Pašreizējās situācijas raksturojums

1.2.1. Bibliotēkas pārvaldības modelis un organizatoriskā struktūra.

Bibliotēka dibināta 1947.gadā, taču precīzu dibināšanas datu nav, jo arhīvā nav visu apliecinājošu dokumentu. Iestāde reģistrēta 2004.gada 26.aprīlī KM Bibliotēku reģistrā ar Nr.1222, akreditēta 2019.gada 28.novembrī Nr.324B.

Kopš 2023. gada Bibliotēka, kā novada pašvaldības dibināta iestāde, darbojas Krāslavas novada Kultūras, tūrisma pārvaldes pakļautībā. Bibliotēka darbojas saskaņā ar Bibliotēkas nolikumu, apstiprinātu ar Krāslavas novada pašvaldības domes lēmumu (protokols Nr.7, 11.1p. no 22.06.23.)

Bibliotēkas vadības modeli un organizatorisko struktūru nosaka tās darbības mērķi, funkcijas un uzdevumi un tā veidota tā, lai spētu realizēt tradicionālās

bibliotēkas funkcijas un sniegt sabiedrībai aktuālus un nepieciešamus informācijas pakalpojumus.

Bibliotēkas budžets ir nodalīta daļa no Krāslavas novada Kultūras un tūrisma pārvaldes kopīgā budžeta. Bibliotēku, kā Kultūras un tūrisma pārvaldes struktūrvienību, apkalpo Krāslavas novada pašvaldības grāmatvedība.

Bibliotēka patstāvīgi veic lietvedību, izstrādā lietu nomenklatūru, nodrošina tās ievērošanu struktūrvienībās, veido arhīvu savas kompetences ietvaros.

Dokumentu aprītei tiek izmantota DVS Namejs. Piekļuve DVS Namejs ir Bibliotēkas direktorei, kas attiecīgi nodrošina dokumentu aprīti Bibliotēkas ietvaros. Bibliotēkas darbu vada bibliotēkas direktore, ko apstiprina amatā un atbrīvo no darba Krāslavas novada pašvaldība. Darba līgumu slēdz un darba devēja kompetenci attiecība uz direktoru īsteno Krāslavas novada Kultūras un tūrisma pārvalde.

Bibliotēkai ir sekojošas struktūrvienības:

Bibliotēkas struktūrvienības	Adrese
Dagdas bibliotēka	Alejas iela 29, Dagda, Krāslavas novads, LV5674
Andrupenes pagasta bibliotēka	Skolas iela 3, Andrupene, Andrupenes pagasts Krāslavas novads, LV-5696
Andzeļu pagasta bibliotēka	“Ausekļi”, Andzeļu pagasts, Krāslavas novads, LV-5696
Asūnes pagasta bibliotēka	Dārza iela 1, Asūne, Asūnes pagasts, Krāslavas novads, LV-5676
Aulejas pagasta bibliotēka	R. Pudnika iela 10, Auleja, Aulejas pagasts, Krāslavas novads, LV-5681
Ūdrīšu pagasta Augstkalnes bibliotēka	Kalna iela 2,c.Augstkalne, Ūdrīšu pagasts, Krāslavas novads, LV-5601
Bērziņu pagasta bibliotēka	Bērzu iela 2, Porečje, Bērziņu pagasts, Krāslavas novads, LV-5697
Ezernieku pagasta bibliotēka	Pagastmāja, Ezernieki, Ezernieku pagasts, Krāslavas novads, LV-5692
Grāveru pagasta bibliotēka	Ezeru iela 21, Grāveri, Grāveru pagasts, Krāslavas novads, LV-5655
Indras pagasta bibliotēka	Pasta iela 2, Indras, Indras pagasts, Krāslavas novads, LV-5664
Izvaltas pagasta bibliotēka	Saules iela 1, Izvalta, Izvaltas pagasts, Krāslavas novads, LV-5t652
Kalniešu pagasta bibliotēka,	“Daugavas”, Kalnieši, Kalniešu pagasts, Krāslavas novads, LV-5660
Kaplavas pagasta bibliotēka	Kaplavas iela 3, Kaplava, Kaplavas pagasts, Krāslavas novads, LV-5668
Kastulinas pagasta bibliotēka	Ilzas iela 19, Priežmale, Kastulinas pagasts, Krāslavas novads, LV-5685
Kombuļu pagasta bibliotēka	Skolas iela 4, Kombuļi, Kombuļu pagasts,

	Krāslavas novads, LV-5656
Konstantinovas pagasta bibliotēka	Saules iela 7, Konstantinova, Konstantinovas pagasts, Krāslavas novads, LV-5680
Ķepovas pagasta bibliotēka	c. Neikšāni, Ķepovas pagasts, Krāslavas novads, LV-5677
Piedrujas pagasta bibliotēka	Piedrujas pagasta pārvalde "Jaunība", Piedrujas pagasts, Krāslavas novads, LV-5662
Robežnieku pagasta bibliotēka	Jaunatnes iela 6, Robežnieki, Robežnieku pagasts, Krāslavas novads, LV-5666
Skaistas pagasta bibliotēka	Miera iela 6, Skaista, Skaistas pagasts, Krāslavas novads, LV-5671
Svariņu pagasta bibliotēka	Skolas iela 13, c. Svarinci, Svariņu pagasts, Krāslavas novads, LV-5698
Šķaunes pagasta bibliotēka	"Tautas nams", Šķaune, Šķaunes pagasts, Krāslavas novads, LV-5695
Šķeltovas pagasta bibliotēka	Daugavpils iela 7, Šķeltova, Šķeltovas pagasts, Krāslavas novads, LV-5653

Bibliotēkas sastāvā iekļautās struktūrvienības darbojas saskaņā ar Bibliotēkas direktora apstiprinātu struktūrvienību nolikumu, to darbu vada struktūrvienību jeb pagasta bibliotēkas vadītājs, kurus pieņem darbā un atbrīvo no darba Pārvalde.

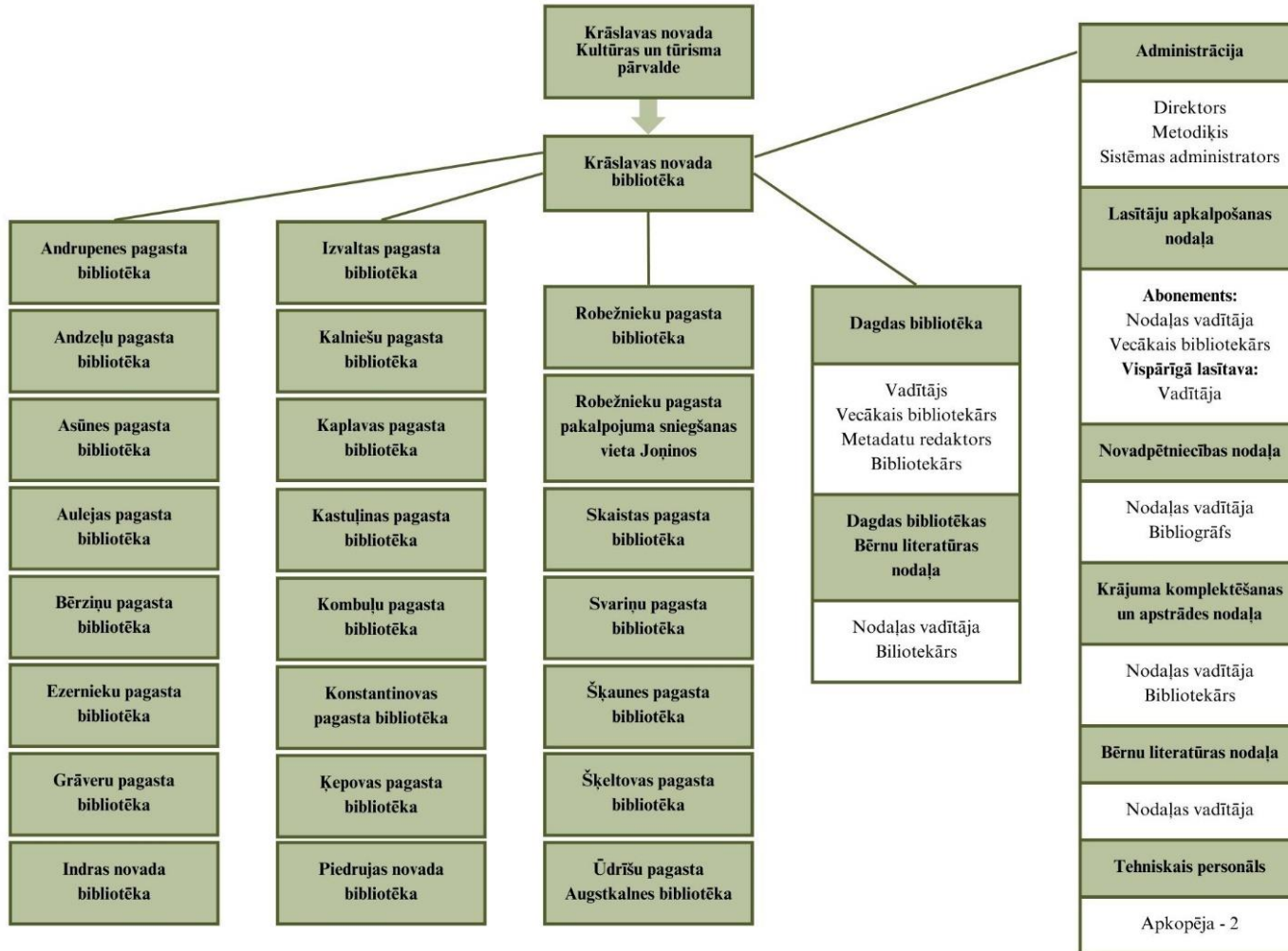
Bibliotēka ar tās struktūrvienībām vienmērīgi aptver Krāslavas novada teritoriju, nodrošinot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību visā pašvaldības teritorijā, visiem tās iedzīvotājiem neatkarīgi no vecuma, dzimuma, reliģijas, tautības, valodas vai sociālā stāvokļa.

Visas struktūrvienības tiek akreditētas reizi piecos gados. Krāslavas novada bibliotēkas struktūru veido Krāslavas bibliotēka ar 4 nodaļām (lietotāju apkalpošanas nodaļa; komplektēšanas un apstrādes nodaļa; novadpētniecības nodaļa un bērnu literatūras nodaļa). Dagdas bibliotēka ar 2 nodaļām (pieaugušo literatūras nodaļa un bērnu literatūras nodaļa) un 23 struktūrvienības – pagastu bibliotēkas.

Krāslavas bibliotēkas nodaļas darbojas saskaņā ar bibliotēkas direktora apstiprinātiem nolikumiem. Metodiskā darba vadītāja – plāno un organizē bibliotēkas metodisko darbu visām struktūrvienībām - novada publiskajām bibliotēkām un skolu bibliotēkām. Datortīklu sistēmas administrators plāno, vada un atbild par bibliotēku sistēmu ALISE, datu bāzēm, mājas lapu un sociālajiem tīkliem.

Krāslavas novada bibliotēkas struktūra

1.2.2. Bibliotēkas personāls un kompetences

Krāslavas novada bibliotēkā strādā 44 darbinieki, no tiem bibliotekārie darbinieki ir 40, kuri nodarbināti lietotāju apkalpošanā, resursu veidošanā. Krāslavas novada bibliotēkas darbinieki.

Darbinieku skaits	44
No tiem bibliotekārie darbinieki	40
ar augstāko bibliotekāro izglītību	3
t.sk.ar maģistra grādu	1
t.sk. bakalauri	1
t.sk. ar augstāko izglītību līdz 1993.g	1
ar vidējo speciālo bibliotekāro izglītību	8
ar augstāko izglītību citā jomā	17
t.sk.ar maģistra grādu	4
t.sk.ar bakalauru	8
t.sk. ar augstāko izglītību līdz 1993.g	5
ar vid. spec. izglītību citā jomā	12
No tiem nokārtots kvalifikācijas eksāmens	2
Pabeigti 160 stundu kursi	1
Pabeigti 240 stundu kursi	2
Pārējais personāls	4

Bibliotēkas darbinieku profesionālās kompetences tiek papildinātas Bibliotēkas un citu organizāciju organizētajos semināros,ursos, mācībās un pieredzes apmaiņas braucienos. Bibliotekāri ir starpnieki starp lietotājiem un informācijas nesējiem, tāpēc nepieciešama nepārtraukta bibliotekāru tālākizglītība. Darbinieku apmācībām izstrādāti personāla tālākizglītības plāni uz katriem 3 gadiem.

Bibliotēkas metodiskais centrs organizēja :

- ✓ 2021.gadā - 11 profesionālās pilnveides seminārus un 2 pieredzes apmaiņas braucienus;
- ✓ 2022.gadā -13 apmācības, 3 pieredzes apmaiņas braucienus;
- ✓ 2023.gadā -12 apmācības, 2 -pieredzes apmaiņas braucienus;
- ✓ 2024.gadā -2 darbinieki nokārtoja kvalifikācijas eksāmenu un ieguva bibliotekāra kvalifikāciju.

2023.gadā pēc bibliotēku apvienošanas tika veikta visu darbinieku novērtēšana.

Bibliotēkas personāla un to kompetenču SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
Profesionāli apmācīti darbinieki, motivēti kvalificēti apkalpot klientus.	Zems, nekonkurētspējīgs atalgojums.

Vienots bibliotēku tīkls novadā, kur starp darbiniekiem ir laba sadarbība.	Darbinieku vidējais vecums pēc 50 gadiem.
Darbinieki apguvuši prasmes medijpratībā un klientu apkalpošanā, pārzina viņu intereses un vēlmes.	Zems profesijas prestižs, nespēja piesaistīt jaunus darbiniekus.
Tiek nodrošināts metodiski konsultatīvais atbalsts visos jautājumos no metodiskā vadītāja.	Vājas zināšanas IT jomā un sliktas svešvalodu zināšanas.
Iespējas	Draudi
Profesionālā pilnveide LNB Kompetenču attīstības centra tālākizglītības programmās.	Nestabils darbs, iespējas tikt slēgtai bibliotēkai, līdz ar to speciālistu trūkums.
Izmantot citu mācību centru piedāvātās apmācības, īpaši tiešsaistes platformās	Personāla novecošanās.
Izveidot individuālus darbinieku tālākizglītības plānus un izmantot e-apmācības.	Zems atalgojums, kas nemotivē darbinieku pilnveidot kvalifikāciju.
Organizēt pieredzes apmaiņas braucienus un pasākumus.	Apgrūtināta nokļūšana līdz novada centram, slikta satiksmes sistēma apmācību veikšanai.
Veicināt jaunu prasmju apgūšanu, atbilstoši bibliotēkas attīstības virzieniem.	Nepieciešamo zināšanu un izglītības trūkums, neatbilstība bibliotēkara profesijas standartam.

Uzdevumi:

1. Veidot optimālu bibliotēku tīklu, kuros strādā profesionāli darbinieki, lai nodrošinātu pakalpojumus iespējami plašam klientu lokam.
2. Sekmēt bibliotēkara kompetenču pilnveidošanu un prasmju papildināšanu, atbilstoši pakalpojumu struktūrai.
3. Pilnveidot metodisko darbu.
4. Meklēt risinājumus darbinieku atalgojuma palielināšanai.
5. Organizēt darbinieku saliedēšanas pasākumus.

1.2.3. Darbību raksturojošo rādītāju analīze

Krāslavas novada bibliotēka ar tās struktūrvienībām atrodas vienmērīgi visā novada teritorijā. Krāslavas bibliotēka atrodas pilsētas centrā, līdz ar to stratēģiski ļoti izdevīgā vietā – vienādā attālumā no bibliotēkas atrodas abas pilsētas vidusskolas, netālu ir arī mūzikas un mākslas skola. Autoostas tuvums rada labvēlīgus apstākļus bibliotēkas apmeklējumam iebraucējiem pilsētā. Apkārtnē ir iekārtots plašs auto stāvlaukums, kas domāts gan bibliotēkas apmeklētāju vajadzībām, gan autobraucējiem. Tas atrisina šodien tik aktuālo transporta novietošanas problēmu, kas bieži tiek minēta kā viens no traucējošiem faktoriem atsevišķu pakalpojumu izmantošanā.

Iedzīvotāju skaits pašvaldībā samazinās, līdz ar to bibliotēkas kvantitatīvie rādītāji ir svārstīgi, īpaši tas atspoguļojas apmeklējumu un izsniegumu skaita ziņā. Bibliotekārais aptvērums ir ap 24% no deklarēto iedzīvotāju skaita. Atsevišķās pagastu bibliotēkās aptvērums ir pāri 30%, citās bibliotēkās 17-18%.

Bibliotēkas darba kvantitatīvie rādītāji:

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Lietotāji	4643	5196	5218	+0,5%
t.sk. bērni un jaunieši	1464	1581	1660	+5%
Apmeklējums (fiziskais)	81504	111420	97253	-15%
Virtuālie apmeklējumi	108708	155650	199583	+28%
Izsniegums	214402	228584	198408	-15%
<i>t. sk. grāmatas</i>	130839	150013	133479	-11%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	83086	77871	64929	-20%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	24845	30643	25633	-19%
Bibliotekārais aptvērums (% no iedzīvotāju skaita pašvaldībā)	21%	23%	24%	+1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	57%	54%	59%	+9%
Starpbibliotēku abonements (SBA) no citām bibliotēkām saņemtie un nosūtītie izdevumi	5031	2685	3797	+41%
Iedzīvotāju skaits novadā pēc PMLP datiem	22859	22479	21854	-2,9%
Iedzīvotāju skaits pēc RIG010 datiem	21459	20848	20321	-2,6%

Visu bibliotēku darba laiks piešķirts lietotāju vēlmēm, tai skaitā ņemot vērā iespējas nokļūt pagasta centrā ar sabiedrisko transportu un citu pakalpojumu sniedzēju darba laiku, lai klients vienā dienā var apmeklēt pēc iespējas vairāk nepieciešamo pakalpojumu sniedzēju (sociālā dienesta speciālisti, bāriņtiesa, pagasta pārvaldes darbinieki u.c.). Pārsvārā bibliotēkas strādā 5 dienas nedēļā - nepilnu darba laiku. 15 struktūrvienību vadītājiem ir nepilnas darba slodzes, kam atbilstoši ir piešķirts bibliotēkas darba laiks. Atsevišķas bibliotēkas apkalpo lietotājus sestdien.

Krāslavas bibliotēkas pakalpojumu pieejamība lietotājiem tiek nodrošināta sešas dienas nedēļā. No pirmdienas līdz piektdienai no plkst.10.00 līdz 18.00 un sestdienās no plkst.10.00 līdz 14.00.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību attālinātiem lietotājiem tiek nodrošināta bibliotēkas tīmekļa vietne – <http://www.bibliotekakraslava.lv/>, kas pieejama internetā 24h diennaktī. Tajā lietotāji var iepazīties ar katalogu, datubāzēm un bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem.

Bibliotēkas pamatdarbības SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
Sakārtots un līdzsvarots novada bibliotēku tīkls.	Apgrūtināta nokļūšana līdz bibliotēkai attālumu un sabiedriskā transporta kustības dēļ.
Attīstīta novada bibliotēku infrastruktūra.	Saīsināti bibliotēku darba laiki, nepilno slodžu dēļ.
Bibliotēku darba laiks pielāgots klientu vajadzībām.	Mazo iedzīvotāju skaita dēļ, mazs lietotāju skaits.
Bibliotēku darbībai ir vienota informācijas sistēma ALISE.	Mazā klientu skaita dēļ augstas pakalpojuma izmaksas.
Iespējas	Draudi
Individuāla lietotāju apkalpošana uz vietām un inovatīvu pakalpojumu sniegšanas veidu ieviešana.	Tālāka iedzīvotāju skaita samazināšanās un bibliotēkas pakalpojumu pieprasījuma samazināšanās.
Pagastu bibliotēku optimizācija, atbilstoši iedzīvotāju skaitam un pakalpojumu pieprasījumam.	Nepamatota bibliotēku apvienošana vai likvidācija, nenodrošinot alternatīvus pakalpojumu saņemšanas veidus.
Veikt mērķtiecīgu iedzīvotāju informēšanu par pieejamajiem pakalpojumiem noteiktos laikos.	Sabiedriskā transporta maršrutu kustības slēgšana atsevišķos posmos.
Sadarbība ar citām valsts un pašvaldības iestādēm pakalpojumu nodrošināšanā uz vietām, izmantojot personāla prasmes un infrastruktūru.	Pagasta pārvalžu optimizācija, nepamatota funkciju pārdale uz vietas.

Uzdevumi:

1. Attīstīt bibliotēku tīklu novadā tā, lai lietotāji saņemtu nepieciešamos pakalpojumus pēc iespējas tuvāk savai dzīvesvietai.
2. Iesaistīt vietējos iedzīvotājus kopienas kultūrvides veidošanā, līdzdarboties bibliotēku klientu interešu aizstāvībā.

1.2.4. Infrastruktūra, IT nodrošinājums

Publisko bibliotēku pakalpojumu IFLAS vadlīnijas paredz, ka bibliotēku ēkām ir būtiska loma bibliotēkārās apkalpošanas nodrošināšanā. Tām jābūt tādām, lai tās spētu nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu pieejamību visiem sabiedrības locekļiem, tām jābūt pielāgojamām jaunu pakalpojumu ieviešanai mūsdienu strauji mainīgajos apstākļos.

Bibliotēkas atrodas pagastu pārvaldēm piederošās ēkās, kopā ar tautas namu, pagasta pārvaldi vai citām iestādēm, piemēram, Krāslavas bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pašvaldības policiju un bāriņtiesu. Pārsvārā visās bibliotēkās telpu tehniskais

stāvoklis apmierinošs. Bibliotēkas vajadzībām iegādātas nepieciešamās mēbeles. Tomēr atsevišķas pagastu bibliotēkas atrodas otrajā vai trešajā stāvā, kas apgrūtina apmeklētāju piekļuvi. Tādas ir Krāslavas, Dagdas, Andrupenes, Šķaunes, Izvaltas, Skaistas, Kalniešu, Robežnieku, Grāveru bibliotēkas. Cilvēkiem ar kustību traucējumiem tajās ir grūti iekļūt. Uzbrauktuves pirmajā stāvā ir pieejamas Krāslavas, Dagdas, Svairiņu pagasta un Ūdrīšu pagasta Augstkalnes bibliotēkās. Andrupenes un Šķaunes bibliotēkās ir ierīkotas izsaukuma pogas, kad bibliotēkas darbinieks var iziet ārā un nepieciešamības gadījumā apkalpot klientu ārpus bibliotēkas telpām.

Sarežģītā pašvaldības budžeta dēļ pašvaldība meklē risinājumus resursu ietaupīšanai un bibliotēkas tiek pārvietotas uz citām telpām, tiek meklēti risinājumi ēku un komunālo pakalpojumu izmaksu optimizēšanai un risināti citi jautājumi, kas ļautu samazināt uzturēšanas izdevumus.

Bibliotēkās tehnoloģisko aprīkojumu veido sekojošas iekārtas:

Iekārtas	Esošais skaits	Nepieciešamas jaunas
Datorkomplekti darbiniekiem	35	10
Datorkomplekti lietotājiem	76	28
Portatīvie datori	9	8
Planšetdators	1	
Multifunkcionālās iekārtas	47	7
Kopētāji	10	
Printeri	11	3
Skeneri	2	
Video projektori	1	1
Laminatori	5	5
Televizori	2	
Diktofons	1	
Uzlīmju printeris	1	
Interaktīvais galds	1	1
Fotoaparāts	1	
Virtuālās brilles		2
3d printeris		1
Xbox spēļu konsoles		1
LED skrejošā rinda		1

Daļa datoru ir novecojuši un neatbilst tām tehniskajām prasībām, kuras nepieciešamas, lai nodrošinātu kvalitatīvu apkalpošanas procesu. Datori darbojas ļoti lēni un ir nepieciešama ļoti liela pacietība, lai ar tiem varētu strādāt. Šos datorus ir jāmaina tuvākajā laikā.

Bibliotēkās tiek izmantoti datori, kas tika iegādāti projekta “Trešais tēva dēls” ietvaros, sākot ar 2005.gadu un tie ir fiziski novecojuši. 2015.gadā atsevišķās bibliotēkās izveidojot PIP (publiskā interneta pieejas punktu) tika nodrošināta datortehnika, kura uz doto brīdi arī ir novecojusi. Vidējais datoru vecums sasniedz 11 gadus.

Straujā informācijas tehnoloģiju attīstība radusi iespēju izmantot milzīgu informācijas daudzumu un inovatīvu pakalpojumu pieejamību visiem, kuriem pieejami informācijas tehnoloģiju līdzekļi. Šo piedāvājumu aizvien plašāk cenšas izmantot ikviens iedzīvotājs. Bibliotēka ir vieta, kur iespējams izmantot informācijas tehnoloģijas bez maksas. Tomēr šāds pakalpojums prasa ievērojamus ieguldījumus tehnoloģiju uzturēšanā un attīstībā. Nepieciešams nodrošināt mūsdienu prasībām atbilstošu datortehniku, interneta pieslēgumu, kopētājus, printerus un multifunkcionālās iekārtas.

Novecojušas datortehnikas nomainīšana un jauna tehniskā aprīkojuma iegāde nav bijusi iespējama ilgstoši trūkstošā finansējuma dēļ. Situācija ir labvēlīgāka tikai tajās bibliotēkās, kur iegādāties datortehniku bija iespējams dažādu ES finansētu projektu rezultātā.

Ņemot vērā to, ka aizvien vairāk semināru, apmācību un konferenču notiek attālināti, tiešsaistē, tad sākot ar 2021.gadu tiek iegādāta ZOOM licence un Web kameras, ar mērķi nodrošināt kvalitatīvu video saziņu.

Bibliotēkas infrastruktūras un IT nodrošinājuma SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēkas lielākoties atrodas aprīkotās, darbiniekiem un apmeklētājiem ērtās telpās.	Krāslavas bibliotēkai nav pietiekami plašas telpas krājuma izvietojšanai.
Bibliotēkām ir ērts izvietojums – pilsētu un pagastu centri.	Krāslavas bibliotēkai nav vasaras terases pasākumu organizēšanai ārtelpā.
Ir sadarbības iespējas ar pagasta teritorijā esošajām vietējām kopienām un iestādēm.	Vairākās novada bibliotēkās nav nodrošināta mūsdienīga, visiem iedzīvotājiem draudzīga vides pieejamība.
Nodrošināta interneta pieejamība ne tikai bibliotēkas telpās, bet arī ārpus tām.	Lielākai daļai bibliotēku novecojusi datortehnika.
	Pagastu bibliotēkās maz iedzīvotāju vecumam un interesēm atbilstoša aprīkojuma.
	Krāslavas bibliotēkā nav mūsdienīgu iekārtu jauniešu interešu un vajadzību apmierināšanai (virtuālās brilles, interaktīvais ekrāns, spēļu konsoles).
Iespējas	Draudi
Piesaistīt finansējumu no projektiem datortehnikas atjaunošanai.	Bibliotēkas struktūrvienību pārcelšana uz citām nepielāgotām telpām finanšu ekonomijas rezultātā.
Ieviest jaunus tehnoloģiskos risinājumus - informatīvos ekrānus, spēles dinamiskai atpūtai un izklaidei, bērnu un jauniešu piesaistīšanai bibliotēkai.	Finansējuma trūkums bibliotēku uzturēšanai.
Apkārtojās vides sakārtošana, piesaistot projektus un domubiedru grupas.	Infrastruktūras uzlabošanas darbu atcelšana pēc akreditācijas komisijas

	ieteikumiem finansējuma trūkuma dēļ.
	Intereses zudums jauniešiem apmeklēt bibliotēku jaunu informācijas un izklaides tehnoloģiju trūkuma dēļ.

Uzdevumi:

1. Uzlabot bibliotēku pieejamību lietotājiem, ēku funkcionalitāti un atjaunot aprīkojumu.
2. Labiekārtot pieguļošās teritorijas.
3. Uzlabot Krāslavas bibliotēkas telpas.
4. Uzlabot bibliotēku tehnoloģisko un programmatūras nodrošinājumu.
5. Atjaunot datortehniku visās bibliotēkās, iegādājoties vismaz pa vienam jaunam datoram.
6. Ieviest jaunākās paaudzes digitālos tehnoloģiskos risinājumus visu vecuma klientu piesaistīšanai.
7. Ieviest jaunus pakalpojumus struktūrvienībās, atbilstoši lietotāju pieprasījumam (laminēšana, brošēšana).

1.2.5. Bibliotēkas pakalpojumi un to attīstība

Viens no bibliotēkas galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu sniegšana ikvienai lietotāju grupai.

Ekonomiskā un demogrāfiskā situācijā valstī kopumā un novadā, kā arī sabiedrības paradumu maiņa pandēmijas dēļ, atstājusi iespaidu uz bibliotēkas apmeklētāju skaitu, pakalpojumu pieprasījumu, lasīšanas paradumiem. Arī IFLA ziņojumā par attīstības tendencēm minēts, ka bibliotēku darbību un sabiedrību kopumā ietekmēs pieaugoša nenoteiktība: tik daudz kas, par ko agrāk šķitām pārliecināti, ir mainījies. Mainīgie apstākļi liek bibliotēkai pārvērtēt vēsturiski izveidojušos pieņēmumus un tikt galā ar neordinārām situācijām.

Bibliotēkai tas nozīmē lielāku ieinteresētību no lietotāju puses, savu darba formu un interešu aizstāvību. Arī tendence vietējai sabiedrībai novecot ietekmē bibliotēkas pakalpojumu attīstību. Joprojām priekšroka tiek dota tradicionālajiem pakalpojumiem – iespieddarbu un citu materiālu (saņemšanai/nodošanai) līdzņemšanai, preses lasīšanai, pasākumu apmeklējumiem. Lai radītu lielāku pieprasījumu pēc jauniem, mūsdienīgiem pakalpojumiem, bibliotēkai jāstrādā pie apmeklētāju izglītošanas, informācijpratības pilnveidošanas, tehnoloģiskas bāzes pilnveidošanas.

Visas novada bibliotēkas sniedz bezmaksas pakalpojumus grāmatu un citu iespieddarbu izsniegšanu abonementā un lasītavās, iespēju saņemt interesējošo grāmatu no citas bibliotēkas, izmantojot, starpbibliotēku abonementu, izmantot

internetu un datorus, apmeklēt bibliotēku veidotās izstādes un rīkotos pasākumus, sniedz konsultācijas valsts un pašvaldības, kredītiestāžu e-pakalpojumu izmantošanā, īsteno bezmaksas apmācības, rīko pasākumus u.c.

Bibliotēkas sniedz arī šādus maksas pakalpojumus: dokumentu kopēšana un izdruku veikšana, dokumentu laminēšana.

Mainoties sabiedrības paradumiem un vajadzībām pēc informācijas, ir paplašinājušās publisko bibliotēku funkcijas. Bibliotēkas ir spējušas ieviest inovācijas, vienlaicīgi saglabājot un attīstot tradīcijas. Regulāri tiek īstenotas oriģinālliteratūru un pasaules literatūru popularizējošas norises –izstādes, apskati, kopā ar tautas namiem aktīvi tiek organizēti kultūras un izglītojoši pasākumi, bibliotēkās tiek izvietotas literatūras, rokdarbu, mākslas izstādes, organizētas radošos procesus veicinošas darbnīcas.

Šobrīd Krāslavas novada bibliotēkā tiek izmantoti BIS ALISE šādi moduļi: Pamatkonfigurācija (Komplektēšana, Katalogizācija, Z39.50 klients, Autoritatīvo datu kontrole, Klasifikācija, Lokālais OPAC, Svītrkodu druka, Administrācija), Cirkulācija (Lasītāju reģistrācija, Izdevumu izsniegšana/saņemšana, Pasūtījumu un rezervāciju apstrāde), WebPac (Saišu redaktors, Rezervēšana), Inventarizācija, Z39.50 serveris un Papildus DB – bibliotēkas veidotās datu bāzes (novadpētniecība, analītika).

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2023)	Pasūtīto (Web) eksemplāru (2023.)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
	24	24	24	24	24	2572	416

Tabula “Autorizētie lietotāji” Krāslavas novada bibliotēkā

	2021	2022	2023
Aktīvie lietotāji kopā	4643	5196	5218
Autorizētie lietotāji kopā	1297	2342	2572
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	80	1042	428

Ne visi bibliotēku klienti ir autorizējušies un saņēmuši pielaides datus, lai varētu pasūtīt, rezervēt nepieciešamos izdevumus. Apmēram puse no tiem to izdara klātienē bibliotēkas telpās. Autorizētie lietotāji var pasūtīt vēlamo izdevumu, savā kontā redzēt izsniegtās grāmatas un atdošanas termiņus, redzēt izdevumus, uz kuriem iestājušies rindā un rezervācijas procesu, kā arī savu izdevumu izsniegumu vēsturi. Turklāt veidojot bibliotēku krājumu var rēķināties, ka autorizētie lietotāji var lasīt grāmatas “3td e-grāmatu bibliotēkā”.

Bibliotēkas pakalpojumu SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēka sniedz daudzveidīgus bezmaksas un maksas pakalpojumus.	Nepietiekošs uzziņu informācijas krājums lietotāju vajadzību apmierināšanai.
Pakalpojumi tiek nodrošināti maksimāli tuvu dzīvesvietai.	Bibliotēkās ar mazu lietotāju skaitu ir apdraudēta jaunu pakalpojumu ieviešana.
Visās bibliotēkās ieviesta BIS Alise.	Samazinās jaunās paaudzes lasītprasme un vēlme lasīt.
Ieviesta iespēja saņemt attālinātus pakalpojumus: <ul style="list-style-type: none"> • iespēja reģistrēties par bibliotēkas lietotāju attālināti; • iespieddarbu rezervēšana un lietošanas termiņa pagarināšana. 	Vāja sadarbība ar skolām kompetenču izglītības attīstībā.
Apmācīti bibliotēku darbinieki pakalpojumu sniegšanai.	Literatūras ar vieglu valodu un saturu maza pieejamība.
Vienots novada pagastu bibliotēku un lielāko skolu bibliotēku elektroniskais kopkatalogs.	Nepietiekams skaits informācijas nesēju bibliotēkās lietotājiem ar funkcionālu lasītnespēju.
Notiek aktivitātes, kas veicina lasītprasmi bērniem un jauniešiem.	Inovātīvu risinājumu trūkums jaunu lietotāju piesaistīšanai bibliotēkā.
Tiek organizētas lasīšanu veicinoši, vietējo kultūrvēsturi popularizējoši un kopienas stiprinoši pasākumi.	Nepietiekama sadarbība ar vietējām pašvaldībā esošajām organizācijām.
Nodrošina piekļuvi drošai un uzticamai informācijai.	Nav veikti pētījumi par iedzīvotāju informacionālajām vajadzībām.
Tiek piedāvātas apmācības digitālo rīku izmantošanā un medijpratībā.	Iedzīvotāju paradumu maiņa, intereses par bibliotēku pakalpojumiem samazināšanās.
Tiek sniegtas kvalitatīvas konsultācijas valsts e-pakalpojumu saņemšanai un izmantošanai, nodrošina piekļuvi pašvaldības informācijas saņemšanai.	Interneta mēdiju attīstība un to pakalpojumu piedāvājums ārpus bibliotēkas .
Iespējas	Draudi
Veicināt bibliotēku veidošanos par vietējo kopienu tikšanās centriem, attīstīt pakalpojumu daudzveidību.	Izmaiņas normatīvajos dokumentos, pašvaldības lēmumos, kas regulē bibliotēkas kā institūcijas darbu.
Jaunu pakalpojumu izstrāde un ieviešana bērnu iesaistīšanai lasīšanas procesā.	Lokālo iestāžu kā pagastu bibliotēkas likvidēšana, mazinot sadarbības iespējas pakalpojumu popularizēšanā un sniegšanā.
Sadarbības stiprināšana ar pirmskolas izglītības iestādēm un skolām.	Demogrāfiskā situācija, iedzīvotāju skaita samazinājums ietekmē bibliotēkas pakalpojumu lietotāju skaitu.
Bibliotēkās veidot valsts un pašvaldību vienotos klientu apkalpošanas centrus	Nepietiekosa finansējuma piešķiršana pakalpojumu un krājuma attīstībai.

vai nodrošināt atsevišķus pakalpojumus.	
Nodrošināt gados vecu cilvēku un invalīdu apkalpošanu dzīvesvietās, piegādājot grāmatas un audiogrāmatas.	Skolu tīkla tālāka optimizācija, skolu sistēmas reorganizācija un jaunās paaudzes lietotāju skaita sarukums.
Darbs ar iedzīvotāju grupām, kuras nav kļuvušas par bibliotēkas pakalpojumu izmantotājām, mūžizglītības veicināšana.	Iedzīvotāju intereses zudums par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem bibliotēkai nespējot pietiekoši informēt par tās pieaugošajām funkcijām un pakalpojumu klāsta paplašināšanos.
Aktīvāka papildus finansējuma piesaistīšana, izmantojot piedāvātās projektu iespējas.	IT novecošanās bibliotēkā, strauja tehnoloģiju attīstība, bibliotēkas nespēja piesaistīt finansējumu tehnoloģisko risinājumu ieviešanā.

Uzdevumi:

1. Nodrošināt vienādu un kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību visās novada bibliotēkās.

2. Veicināt iedzīvotāju digitālās prasmes un medijpratību.

3. Papildināt bibliotēku pakalpojumu klāstu, veidojot klientu apkalpošanas centrus bibliotēkās.

4. Nodrošināt vietējai kopienai mūžizglītības un interešu izglītības iespēju pieejamību.

5. Sadarboties ar vietējo kopienu, teritorijā esošajām iestādēm pasākumu plānošanā un organizēšanā.

6. Stiprināt publisko partnerību starp bibliotēkām un izglītības iestādēm.

7. Līdzdarboties projektos, lai piesaistītu finansējumu bibliotēkas pakalpojumu attīstībai.

1.2.6. Bibliotēkas darbības finansiālais nodrošinājums

Krāslavas novada bibliotēkas finanšu līdzekļus veido Krāslavas novada Kultūras un tūrisma pārvaldes budžetā nodalītie Bibliotēkas darbībai paredzētie līdzekļi un bibliotēkas ieņēmumi no maksas pakalpojumiem. Pašreizējais piešķirto līdzekļu apjoms nodrošina bibliotēkas pamatdarbību, lielākā daļa no finansējuma ir novirzīta darbinieku atalgojumiem un infrastruktūras uzturēšanai.

Bibliotēkas finansējuma izmaiņu dinamika

	2021.	2022.	2023.	+/- %
Izdevumi kopā	470473	536909	581382	+8%
Darbinieku atalgojums (bruto)	299341	324109	364286	+12%

Krājuma komplektēšana	41174	46890	41727	-12%
Kārtējie izdevumi	464435	524079	574384	+9%

Kopējais finansējums Bibliotēkas un tās struktūrvienību uzturēšanai ir palielinājies, jo pieaudzis atalgojums bibliotēku darbiniekiem.

Ir izstrādāti un apstiprināti vienoti maksas pakalpojumi un to izcenojumi visam struktūrvienībām.

Iekasētā nauda par sniegtajiem maksas pakalpojumiem

	2021	2022	2023	+/-
Maksas pakalpojumi	365	542	859	+42%

Par maksas pakalpojumiem iekasētais finansējums ir palielinājies par 42%, jo ieņēmumi no maksas pakalpojumiem tiek ieskaitīti Bibliotēkas budžetā. Līdz šim šie ieņēmumi tika iekļauti pagastu pārvalžu budžetos.

Finansiālā nodrošinājuma SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
Garantēts finansējums pamatfunkciju veikšanai.	Pamatbudžets un piešķirtais papildus finansējums nav pietiekošs bibliotēku plānveidīgai attīstībai.
Palielinātas slodzes nepilno slodžu darbiniekiem no 0,8 uz 0,85.	Nepietiekošs finansējums darbinieku atalgojumam, kas kavē jaunu speciālistu piesaisti.
Atsevišķu struktūrvienību vadītāji sadarbojas ar vietējo kopienu, veido pasākumus, atbilstoši kopienas interesēm, saņemot attiecīgu finansējumu.	Nepietiekoša dalība projektos naudas līdzekļu piesaistei.
Iespējas	Draudi
Jaunu pakalpojumu izveide ar papildus finansējumu.	Struktūrvienību apvienošana vai slēgšana finanšu līdzekļu trūkuma dēļ.
Sadarbošanās ar citām iestādēm, lai piesaistītu līdzekļus no projektiem.	Darbinieku slodžu samazināšana, optimizācija.
	Inflācija, nepietiekošs finansējums bibliotēku funkciju veikšanai.
	Nepietiekoša finansējuma dēļ bibliotēkas var atpalikt IT nodrošināšanā un jaunu pakalpojumu ieviešanā.

Uzdevumi

1. Aktivizēt darbu pie līdzfinansējuma piesaistes bibliotēku attīstībai.

2. Sadarboties ar vietējām kopienām, meklēt jaunus sadarbības partnerus inovatīvu pakalpojumu ieviešanai.

1.2.7. Krājums un citi informācijas resursi

Bibliotēkas krājums ir bibliotēkās esošo informācijas nesēju kopums. Krājums ir universāls un tiek veidots atbilstoši administratīvās teritorijas attīstībai un iedzīvotāju interesēm un informacionālajām vajadzībām. Nodrošinot vienlīdzīgu pieeju materiāliem par dažādām jomām vairākās valodās, veicina lasītprasmi, novada izzināšanu, palīdz mācību procesā, sniedz atbalstu mūžizglītībā.

Krājumu veido:

- iespieddarbi – grāmatas, periodiskie izdevumi, attēlizdevumi, nošizdevumi, kartogrāfiskie izdevumi;
- audiovizuālo dokumentu kolekcija – mākslas filmas, dokumentālās filmas, animācijas filmas, audiogrāmatas, mūzikas ierakstu CD, DVD;
- citi informācijas resursi un informācijas nesēji (nepublicētie materiāli, galda spēles, u.c.);
- tiešsaistes abonētās datubāzes.

Tabula “Krājuma rādītāji” novada bibliotēkās

	2021.	2022.	2023
Jaunieguvumi kopā	13798	13304	12070
<i>t. sk. grāmatas</i>	6111	6829	5736
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	1778	1569	1227
<i>t. sk. bērniem</i>	1562	1484	1457
Izslēgtie dokumenti	11973	14965	17569
Krājuma kopskaitis	177378	186029	180497
Grāmatu krājuma apgrozība	0,84	0,91	0,83
Periodisko izdevumu apgrozība	4,10	3,81	3,34

Krājuma kvalitāti nodrošina sistēmisks darbs – regulāra jaunieguvumu komplektēšana, agrāk izdoto iespieddarbu piekomplektēšana un juridisko un privātpersonu dāvinājumu izvērtēšana, kā arī novecojušu un nolietotu informācijas nesēju izslēgšana no krājuma

Ar katru gadu samazinās jaunieguvumu skaits, palielinoties grāmatu cenām un samazinoties piešķirtajam finansējumam. Noris pastāvīgs darbs pie krājuma atveseļošanas.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums novada bibliotēkās”

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	41174	46890	41727
<i>t. sk. grāmatām</i>	28342	33097	29611
<i>t. sk. citiem dokumentiem</i>			
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	12892	13793	12116
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā pēc PMLP ziņām	1,87	2,05	1,91

Krājumā tiek ietverti tikai bibliotēku vajadzībām atbilstoši un nepieciešami izdevumi. Krājums tiek popularizēts, izmantojot dažādas formas – tradicionālās un virtuālās izstādes, informācijas atspoguļošana Bibliotēkas mājaslapā, struktūrvienību emuāros un sociālajos tīklos.

Pārdomātai, mērķtiecīgai krājuma attīstībai ir izstrādāta bibliotēkas “Krājuma attīstības koncepcija 2024.-2027. gadiem”. Bibliotēkas dokuments “Krājuma attīstības koncepcija” tiek pārstrādāts un aktualizēts ik pēc četriem gadiem, atbilstoši tā brīža ekonomiskajai situācijai un jaunajiem publisko bibliotēku piedāvājumu aspektiem. Dokumentā noteikti galvenie rīcības virzieni konkrētajam periodam – mērķi, kritēriji, krājuma glabāšanas principi, komplektēšanas avoti.

Bibliotēku lietotājiem tiek nodrošināta iespēja izmantot starpbibliotēku abonementu (SBA), kuras ietvaros pēc bibliotēkas lietotāju pieprasījuma ikviena bibliotēka uz laiku saņem no citas bibliotēkas vai izsniedz citai bibliotēkai iespieddarbus vai dokumentu, kas nav konkrētās bibliotēkas krājumā.

No 2002.gada Krāslavas bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka veido elektronisko kopkatalogu novada pagastu bibliotēkām, kurā tiek iekļauta informācija par visu novada bibliotēku krājumiem.

Elektroniskais katalogs nodrošina visu novada bibliotēku kopkrājuma racionālu izmantošanu, Katalogs atspoguļo visu novada bibliotēku krājumus, vajadzīgo eksemplāru, sazinoties ar konkrēto bibliotēku, var pasūtīt ar Starpbibliotēku abonementa palīdzību.

Krājuma un citu informācijas resursu SVID

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēkās daudzveidīgs, lietotāju vajadzībām atbilstošs, strukturēts grāmatu un citu dokumentu krājums.	Finansējums krājuma komplektēšanai ar katru gadu samazinās.
Tiek piesaistīti izdevumi no dažādu projektu realizācijas ar LNB, KM atbalstu.	Bibliotēkas iegādājas tikai pašus nepieciešamos izdevumus par lētāku cenu.
Krājums atbilst apgrozībai, notiek tā sistemātiska rediģēšana.	Nepietiekošs periodisko izdevumu klāsts, nenodrošinot nepieciešamo informācijas daudzveidību.
Bibliotēkā pieejamo datu bāzu	

izmantošana (Letonika, NEWS, 3td grāmatu bibliotēka, LNB datu bāzes).	
Iespējas	Draudi
Izveidot ceļojošo grāmatu kopu, lai īpaši pieprasītie izdevumi ienāktu visās bibliotēkās.	Finansējuma samazinājums krājuma iegādei.
Palielināt autorizēto lietotāju skaitu, kuri varētu izmantot elektronisko katalogu savām vajadzībām	Intereses zudums par bibliotēku krājumiem, aizstājot lasīšanu ar sociālajiem medijiem.
Palielināt starpbibliotēku abonementa izmantošanu.	Straujš grāmatu cenu pieaugums.

Uzdevumi

1. Palielināt finansējumu krājuma iegādei.
2. Izveidot grāmatu un preses izdevumu koplietošanas krājumu.
3. Palielināt informācijas resursu daudzumu, izmantojot datu bāzes.

1.2.8. Novadpētniecības darbs

Krāslavas novada bibliotēkās novadpētniecības darba pamatvirzieni veidoti saskaņā ar “Novadpētniecības darba koncepciju”, kura ietver :

- ✓ Novadpētniecības materiālu apzināšana, vākšana, sistematizēšana;
- ✓ Novadpētniecības krājuma papildināšana, sistematizēšana, saglabāšanas nodrošināšana;
- ✓ Materiālu apkopošana mapēs un fotoalbumos;
- ✓ Novada, pilsētas pagastu izpēte, pagastu vēstures izpētei;
- ✓ Sadarbība novadpētniecības darbā ar iedzīvotājiem, novadpētniekiem, dažādām institūcijām un sabiedriskajām organizācijām;
- ✓ Novada vēstures (pagasta), novadnieku darba un dzīves popularizēšana izstādēs un pasākumos.

Bibliotēkas saglabā kultūrvēsturisko mantojumu, veicina novada atpazīstamību, kā arī nodrošina informācijas pieejamību par vietējās kultūras sasniegumiem, izmantojot dažādas formas:

- izstādes;
- atmiņu vakarus;
- stāstu vākšanu un stāstīšanu;
- publikācijas.

Novadpētniecības datubāzē lielākā daļa no ievadītajiem aprakstiem ir laikraksta “Ezerzeme” un biļetena “Krāslavas Vēstis” ieraksti un novadpētniecības mapju saturs. Ik gadu šajā datu bāzē tiek ievadīti ap 2300 ierakstiem. Daļa no novadpētniecības materiāliem ir digitalizēti.

Bibliotēka veido savus digitālos resursus par Krāslavas un novada vēsturi, ievērojamākajiem novadniekiem, vēsturiskajiem notikumiem. Bibliotēkas krājumā ir 15 pašu veidotās digitālās kolekcijas un notiek jaunu e-resursu veidošana.

Ievērojamu novadnieku, to devuma un sasniegumu popularizācija notiek visās struktūrvienībās, jo novadpētniecības darbs ir viena no prioritātēm. Ļoti svarīga ir visu struktūrvienību savstarpējā sadarbība. Dažāda veida aktivitātes, kā izstādes, kopīgi pasākumi, tikšanās ļauj iepazīt novadnieku devumu un popularizēt to citu pagastu vidū.

Novadpētniecības darba SVĪD

Stiprās puses	Vājās puses
Notiek sistemātisks darbs pie novadpētniecības aprakstu veidošanas savam katalogam un analītikas datu iesniegšanai LNB.	Ar esošajiem resursiem nav iespējams veikt mūsdienīgu novada novadpētniecības materiālu krājuma popularizēšanu.
Plašs apkopots materiālu krājums par Krāslavas novadu.	Tehnikas un zināšanu trūkums darbiniekiem neļauj veikt kvalitatīvu krājumu digitalizāciju, līdz ar to, netiek ievērotas prasības, kas nodrošinātu saglabāšanu ilgtermiņā.
Daudzveidīgas pašu veidotās e-resursu kolekcijas.	Nav veikta visu novadpētniecības mapju satura ievadīšana elektroniskajā katalogā.
Labā sadarbība ar novadniekiem un jaunu personu apzināšana.	
Iespējas	Draudi
Pastiprināta novadpētniecības materiālu digitalizācija un veidošana par digitālajām kolekcijām.	Ievērojamu novadpētnieku došanās mūžībā, nefiksējot viņu dzīvesstāstus.
Sadarbība ar LNB, izmantojot viņu datu bāzes.	Reorganizējot bibliotēku sistēmu, daļa materiālu, kuri nav digitalizēti, var tikt nozaudēti.
Darbinieku apmācības digitālo kolekciju veidošanā, apmeklējot profesionālās pilnveides apmācības.	Trūkst zināšanu kā veidot korektus novadpētniecības materiālu aprakstus.

Uzdevumi

1. Turpināt darbu pie novadpētniecības materiālu vākšanas, apstrādes un popularizācijas.
2. Digitalizēt novadpētniecības materiālus, nodrošinot to saglabāšanu un pieejamību.
3. Veidot vienotu koncepciju starp visām struktūrvienībām kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā.

1.2.9. Publicitāte

Svarīga Bibliotēkas loma ir veidot īpašu kultūras un izglītības vidi, kur bibliotēkas klienti var bez maksas lasīt literatūru un presi, mācīties un dalīties radošās idejās. Krāslavas novada bibliotēka ir arī kopienas sirds, kur novada iedzīvotāji var pulcēties, saņemt atbalstu, dalīties savos viedokļos un pieredzē. Publicitāte ir tas ceļš, kā popularizēt šo vidi tā, lai tā būtu pieejama un interesanta sabiedrībai.

Bibliotēkas publicitāte kalpo kā ceļvedis bibliotēkas pasaulē, piesaistot dažādas iedzīvotāju grupas. Tās loma ne tikai informēt sabiedrību par bibliotēku, bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem un bibliotēkas aktivitātēm, jaunumiem grāmatu krājumā, citiem pasākumiem, bet arī izklaidēt un izglītēt. Bibliotēkas publicitāte ir būtisks instruments, lai veicinātu iedzīvotāju interesi par iestādi, tās pakalpojumiem un piedāvājumiem, kā arī veidotu pozitīvu bibliotēkas tēlu vietējās kopienas acīs, veicinātu līdzdalību.

Informācija par bibliotēkas aktualitātēm ir pieejama Bibliotēkas mājaslapā: <https://www.bibliotekakraslava.lv/> un bibliotēkas emuāros:

<http://kraslavasbiblioteka.blogspot.com/>,

<http://kraslavasbernubiblioteka.blogspot.com/>.

Katrai struktūrvienībai ir savs emuārs, kurā regulāri tiek ievietota aktuālākā informācija par savas bibliotēkas darbību.

Krāslavas bibliotēkai ir konti sociālajos medijos:

Sociālie mediji - Facebook: <https://www.facebook.com/kraslavasbiblioteka/>

Sociālie mediji - Twitter: <https://twitter.com/kncbibl>

Sociālie mediji – Youtube kanāli: @kraslavalibrary5404

Sociālie mediji - SlideShare: <https://www.slideshare.net/kncbibl>

Sociālie mediji - Instagram: https://www.instagram.com/kraslavas_nc_biblioteka/.

Visām struktūrvienību bibliotēkām ir atvērti konti Facebook.com lapā. Pasākumi tiek reklamēti pašvaldības mājas lapā: www.kraslava.lv un Kultūras un tūrisma pārvaldes Facebook kontā www.facebook.com/kraslavasnovadaktp.

Viena gada laikā tiek publicētas vidēji 560 ziņas vai informatīva rakstura paziņojumi, sasniegtā auditorija sasniedz 72800 un piesaiste – ap 16700.

Publicitātes SVID

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēkai ir sava mājas lapa un konti sociālajos medijos.	Straujā IT attīstība un bibliotēku nespēja tās ātri apgūt.
Ir iespēja popularizēt pasākumus pašvaldības mājas lapā un Kultūras un tūrisma pārvaldes sociālajā tīklā.	Ne visas novada bibliotēkas izmanto iespēju bibliotēkas darbu, pasākumus un pakalpojumus reklamēt sociālajos tīklos.
Informāciju tiek ievietota novada laikrakstā “Ezerzeme” un pašvaldības informatīvajā biļetenā “Krāslavas Vēstis”.	Vājas zināšanas sociālo tīklu izmantošanā bibliotēkas pasākumu popularizēšanai.

Ir apmācīti darbinieki informācijas sagatavošanā un ievietošanā emuāros un sociālajos kontos.	Kvalitatīvu drukas iekārtu trūkums informācijas, informatīvo, noformēšanas materiālu izgatavošanai.
Struktūrvienību vadītāji spēj un māk izmantot citus pieejamos informācijas līdzekļus pasākumu	
Iespējas	Draudi
Nodrošināt darbinieku apmācību un konsultatīvo atbalstu darbam ar sociālajiem mēdijiem.	Konkurence informatīvajā telpā.
Sagatavot un publicēt plašāku un strukturētāku informāciju par bibliotēkas norisēm, liekot akcentus ar piesaistošu dizainu un faktiem.	Nespēja apgūt jaunās prasības informācijas nodrošināšanai.

Uzdevumi

1. Popularizēt bibliotēku darbu un tajā notiekošās norises.
2. Attīstīt plašāk bibliotēkas pakalpojumu un informācijas resursu popularizēšanu tiešsaistē.
3. Pārveidot bibliotēkas mājas lapu ar jaunu dizainu un saistošu informāciju.

1.2.10. Bibliotēkas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu apkopojums

Stiprās puses	Vājās puses
Pēc Kultūras un tūrisma pārvaldes izveides ir centralizēts bibliotēku darbības modelis, kas nodrošina vienādus pakalpojumus novada teritorijā.	Atsevišķās pagastu bibliotēkās nav pietiekami plašas telpas krājuma izvietošanai un pasākumu organizācijai.
Darbojas plašs novada bibliotēku tīkls, kas aptver visu novada teritoriju.	Apgrūtināta bibliotēku pieejamība sabiedriskā transporta ierobežotas pieejamības dēļ.
Bibliotēkām piemērotas atrašanās vieta – pilsētas vai pagastu centri, autoostu un tirdzniecības vietu tuvums.	
Profesionāls, radošs un atsaucīgs personāls, kvalificēti, pieredzējuši darbinieki, kas labi pārzina literatūru, novadu un tā kultūrvēsturi, tradīcijas, pazīst cilvēkus, prot mobilizēties un strādāt kolektīvā, ir gatavi apgūt jaunas prasmes.	Pieredzējušu un profesionālu darbinieku novecošanās, jaunu darbinieku trūkums.

Vairumā bibliotēku ir mūsdienīgs iekārtojums, daļēji šodienas prasībām atbilstošs aprīkojums.	Zems bibliotēku darbinieka profesijas prestižs un nekonkurētspējīgs atalgojums.
Kvalitatīvs informācijas resursu krājums, par kuru informācija pieejama internetā – bibliotēku kopkatalogā.	Strauji novecojoša datortehnika bibliotēkas apmeklētājiem.
Labā sadarbība ar vietējām administratīvajā teritorijā esošajām iestādēm.	Nepietiekams krājumā esošo jaunāko izdevumu skaits, kuru ietekmē finansējuma samazinājums tā iegādei.
Nodrošināti gan bezmaksas, gan maksas pakalpojumi, nodrošināti IT pakalpojumi.	Iedzīvotāju paradumu maiņa, intereses par bibliotēku pakalpojumiem samazināšanās.
Pašu veidoti elektroniskie resursi (tīmekļa vietne, novadu elektroniskais kopkatalogs, digitālās kolekcijas).	Pamatbudžets un papildfinansējums nav pietiekošs bibliotēku pilnvērtīgai attīstībai, tai skaitā plānveidīgai IT atjaunošanai un jaunu pakalpojumu ieviešanai. Bibliotēkās nav dažādam vecumam un interesēm atbilstoša aprīkojuma.
Bibliotēkas funkciju uzturēšanai garantēts pašvaldības budžeta finansējums.	Interneta mēdiju attīstība un to pakalpojumu piedāvājums ārpus bibliotēkas, kas ietekmē apmeklētāju skaitu.
Labas iestrādes novadpētniecības darbā, novadpētniecības materiālu unikalitāte.	Vājas zināšanas projektu sagatavošanā un realizācijā.
Tiek organizēti daudzveidīgi, tai skaitā grāmatu, literatūru un lasīšanu popularizējoši pasākumi.	Tehnikas un zināšanu trūkums kvalitatīvu tiešsaistes pasākumu nodrošināšanai, ierakstu saglabāšanai.
Bibliotēkā ir nodrošināta piekļuve e-pakalpojumiem visa vecuma cilvēkiem, neatkarīgi no viņu IT prasmēm un kvalitatīva informācijas vide.	
Bibliotēkās daudzveidīgs, lietotāju vajadzībām atbilstošs, strukturēts grāmatu un citu dokumentu krājums.	
Tiek turpināts un pilnveidots publicitātes darbs, informējot sabiedrību par bibliotēkas krājuma izmantošanas iespējām, pakalpojumiem, pasākumiem, dažādām aktivitātēm un novitātēm vietējos plašsaziņas līdzekļos un sociālajos medijos.	
Iespējas	Draudi

Optimizēt bibliotēku skaitu (Bibliotēkas struktūrvienības) atbilstoši iedzīvotāju skaitam.	Strauja iedzīvotāju skaita samazināšanās novadā.
Organizēt bibliotēku pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem citās pagasta apdzīvotajās vietās.	
Veidot bibliotēkas par vietējo kopienu resursu centriem un ieviest jaunus pakalpojumus, tai skaitā attīstīt iedzīvotāju apkalpošanu dzīves vietā.	Iedzīvotāju skaita samazināšanās, ekonomiski aktīvo iedzīvotāju aizplūšana
Bibliotēkās sniegt valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru pakalpojumus.	
Mājīgu, apmeklētājiem ar dažādām vajadzībām piemērotu un pieejamu telpu veidošana.	Izmaiņas valsts likumdošanā, pašvaldības lēmumos par bibliotēku struktūrvienību optimizāciju vai likvidēšanu mazā iedzīvotāju skaita dēļ.
Uzlabot iedzīvotāju informēšanu par bibliotēkas pakalpojumiem un mērķtiecīgi popularizēt pieejamos resursus.	Darbinieku slodžu samazinājums.
Jaunu bibliotēkas apmeklētāju piesaiste, piedāvājot atbilstošus ,dažādām interešu grupām pasākumus.	Bibliotēku pārcelšana uz citām mazāk piemērotām telpām.
Bibliotēkas pakalpojumu piedāvājums mājās cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, vecākā gada gājumu cilvēkiem.	Kultūras un tūrisma pārvaldes finansiālo iespēju samazinājums novada un pagastu bibliotēkām.
Palielināt bibliotēkas e-pakalpojumu un e-resursu lietotāju skaitu. Veicināt plašāku SBA izmantošanu.	Skolu tīkla tālāka optimizācija, skolu sistēmas reorganizācija un jaunās paaudzes lietotāju skaita sarukums.
Atraktīvas, informācijas ieguves iespējām bagātas Novadpētniecības datubāzes izveide.	Iestāžu likvidēšana pagastos, kas samazina sadarbības iespējas pakalpojumu popularizēšanai un sniegšanai.
Bibliotēkās ieviest modernās informācijas tehnoloģijas, uzlabojot informācijas pieejamību un tā veicinot iedzīvotāju interesi par bibliotēku.	Jaunu, modernāku tehnoloģiju strauja attīstība, kuru ieviešana bibliotēkās traucē ierobežotas finansiālās iespējas.
Aktīvāka papildus finansējuma piesaistīšana, izmantojot piedāvātās projektu iespējas.	Izdevumu cenu tālāks kāpums, jaunieguvumu skaita samazinājums.

2. STRATĒGISKĀ DAĻA

Bibliotēkas vīzija, misija, attīstības mērķi un uzdevumi.

VĪZIJA

Bibliotēka ir kopienas sabiedriskās dzīves un saskarsmes centrs, kas atbalsta visus sabiedrības locekļus, lai tie būtu informēti, izglītoti un apgūtu nepieciešamās dzīves prasmes.

MISIJA

Bagātināt cilvēku un kopienu dzīvi Krāslavas novadā, nodrošinot piekļuvi kvalitatīvai un vispusīgai informācijai un resursiem, veicinātu lasītprasmi un mūžizglītību, iesaistīšanos kopienas un kultūras aktivitātēs, tā uzlabojot dzīves prasmes un kvalitāti.

VĒRTĪBAS

Kvalitāte un izcilības. Uzticamība. Pieejamība. Iekļautība un līdzdalība. Radošums.

PAMATMĒRĶIS

Krāslavas novada bibliotēkas nākamā plānošanas perioda **pamatmērķis** ir kopienas dzīves kvalitātes uzlabošana, daudzveidīgu, pašu veidotu un citu informācijas resursu un pakalpojumu piedāvājuma paplašinājums, lai apmierinātu atsevišķu indivīdu un grupu izglītības un mūžizglītības, informācijas un personības pilnveides vajadzības, ieskaitot kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, palielināt bibliotekāro aptvērumu un veicināt vietējās kultūrvēstures saglabāšanu.

Bibliotēkas attīstības **mērķi un uzdevumi** tā sasniegšanai:

1. Veidot Krāslavas novada attīstības stratēģijai atbilstošu, visiem iedzīvotājiem, pieejamu un optimālu bibliotēku tīklu, attīstot to kā platformu, kas nodrošina informācijas, zināšanu un publisko pakalpojumu pieejamību.

- Klientu apkalpošanas centru izveide uz bibliotēku bāzes vai atsevišķu publisko pakalpojumu nodrošināšana bibliotēkās;
- Bibliotēku aptvēruma palielināšana pagastu teritorijās;
- Apmācību programmu organizēšana par elektronisko resursu izmantošanu; (digitālo rīku izstrāde darbam ar jauniešiem; senioru datormaņu pilnveidošanas pasākumi);
- Vietējo iedzīvotāju iesaistīšana kultūrvides pilnveidošanā;
- Kopienas pasākumu organizēšana dažādu iedzīvotāju sociālo un etnisko grupu integrācijai.

2. Attīstīt bibliotēkas kā sabiedrības un kopienas saskarsmes vietu, piedāvājot izglītojošos un tematiskus pasākumus dažādām interesēm un

gaumēm, kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas iespējas dažāda vecuma cilvēkiem.

- Nodrošināt daudzveidīgu un kvalitatīvu informāciju par informatīvo resursu pieejamību;
- Veidot sadarbību lasīšanas veicināšanas programmu ietvaros, aprobējot un pielietojot kopīgas lasīšanas vadlīnijas un metodiku;
- Attīstīt bibliotēkas kā kopienu digitālo kompetenču centrus;
- Veidot pasākumus sadarbībā ar vietējām institūcijām, atbalstot vietējās kopienas iniciatīvas;
- Organizēt sabiedrības grupu integrācijas pasākumus;
- Meklēt jaunas formas un iespējas aktivitātēm kultūras jomā – tematiskie pasākumi, Dzejas dienas, literārie vakari, tematiski izglītojoši pasākumi, lasījumi, tikšanās ar interesantām personībām, mākslas izstādes u.c.
- Nodrošināt regulāru un kvalitatīvu Bibliotēkas pakalpojumu un aktivitāšu popularizēšana visos pieejamos informācijas līdzekļos un sociālajās platformās.

3. Pilnveidot klientu apkalpošanas servisu, ieviešot un attīstot jaunus pakalpojumus, izmantojot jaunākās paaudzes tehnoloģiju sasniegumus.

- Nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu vienādu kvalitāti visās novada bibliotēkās;
- Turpināt individuālās un grupu apmācības par digitālajiem resursiem un informācijpratības un medijpratības jautājumiem;
- Pilnveidot bibliotēku informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājumu un tā pieejamību valsts un pašvaldību pakalpojumu lietošanai;
- Atjaunot informācijas tehnoloģijas visās struktūrvienībās;
- Uzlabot iedzīvotāju informēšanu par bibliotēkās pieejamajiem pakalpojumiem un mērķtiecīgi popularizēt pieejamos resursus;
- Ieviest jaunākās paaudzes digitālos tehnoloģiskos risinājumus visu vecuma klientu piesaistīšanai.

4. Veicināt ilgtspējīgu krājuma un datu pārvaldības attīstīšanu.

- Uzlabot krājuma kvalitāti, pilnveidot to, ievērojot “Krājuma attīstības koncepcijas” principus;
- Palielināt finansējumu krājumam, līdz ar to daudzveidot informācijas nesējus;
- Veidot mobilo izdevumu krājumu, kas būtu pieejams pēc grafika struktūrvienību bibliotēkās;
- Palielināt informācijas resursu daudzumu, aktīvāk izmantot piedāvātās datu bāzes.

5. Infrastruktūras uzlabošana.

- Optimāla bibliotēku tīkla saglabāšana novadā;

- Bibliotēkas telpu labiekārtošana;
- Pieejamības uzlabošana cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
- Sadarbības platformu veidošana ar dažādām institūcijām.

6. Attīstīt novadpētniecību un nodrošināt novadpētniecības materiālu pieejamību, veicinot plašākas sabiedrības un vietējās kopienas iesaisti kultūrvēstures apzināšanā, saglabāšanā un popularizēšanā.

- Novadpētniecības materiālu apkopošana un apstrāde Bibliotēkas struktūrvienībās;
- Sistemātiska novadpētniecības datu bāzes papildināšana ar jauniem ierakstiem;
- Novadpētniecības materiālu digitalizācija un jaunu kolekciju veidošana;
- Novadnieku apzināšana, viņu dzīvesstāstu pierakstīšana;
- Novadnieku devuma popularizācija, veidojot tematiskos pasākumus un izstādes.

7. Attīstīt darbinieku kompetences, paaugstinot viņu kvalifikāciju un veidojot bibliotēku par mūsdienīgu un nozīmīgu profesionālās informācijas, metodiskās palīdzības un izglītības centru novadā.

- Nodrošināt regulārus, mūsdienīgus un kvalitatīvus profesionālās pilnveides pasākumus;
- Izstrādāt individuālās vajadzībās balstītus profesionālās pilnveides atbalsta pasākumus darbiniekiem nepieciešamo kompetenču apguvei, īpašu uzmanību pievēršot tehnoloģiju un digitālo prasmju attīstībai;
- Izstrādāt un ieviest metodes, kas veicinātu bibliotekāru motivāciju profesionāli pilnveidoties;
- Uzlabot bibliotēkas metodisko darbu;
- Veicināt sadarbību starp novada un valsts nozīmes bibliotēkām.